

דף נח.

עין משפט א.

א"ר סימן תקינ סעיף א

א. ביצה שנולדה ביו"ט אסור לנגוע בה, וכ"ש שלא לאכלה, ואם נתערבה אפי' באלף של היתר כולן אסורות ט.

הגה: ואין איסור לנגוע בה אלא לטלטלה.

י"ד סימן קב סעיף א

א. כל דבר שיש לו מתירין י כמו ביצה שנולדה ביום טוב שראויה למחר אם נתערבה באחרות ביו"ט בין שלמה ב בין מעורבת כולם

ה. ברייתא וגמ' בביצה דף ג'. ואפי' מתרנגולת העומדת לאכילה הביצה אסורה משום דיו"ט שחל להיות אחר השבת אסורה מן התורה דכל ביצה שנולדה היום נגמרה מאתמול, ואין שבת מכין ליו"ט וגזרו יו"ט דעלמא אטו יו"ט שאחר השבת, ואסורה גם בטילטול משום דלא פלוג בין עומדת לאכילה או לביצים.

והגם שדבר שאסור בטילטול אינו אסור ליגע בו אם לא מטלטלו, מ"מ בביצה שהיא עגולה חוששין שמא בנגיעתה ינענע אותה. ב"י וב"ח. וזהו מש"כ הרמ"א דאין איסור בנגיעה אלא בטילטול דחוששין ע"י הנגיעה שהיא תתנדנד. אבל מוקצה שאינו מתנדנד מותר ליגע בו וכמ"ש בסי' ש"ח סעיף ג' ברמ"א, אבל לדעת השו"ע אין היתר ליגע במוקצה אפי' אינו מתנדנד ורק לצורך דבר המותר. כה"ח אות ב'.

ט. דדבר שיש לו מתירין לא בטל, ומטעם זה אסור גם בספק נולדה ביו"ט. ט"ז ס"ק ב'. ומ"ב אות ד'.

וכולן אסורות לא רק באכילה אלא גם בטילטול. מ"ב אות ד'.

י. בגמ' ביצה ג' ובכמה מקומות בש"ס, ואע"ג דמדאורייתא חד בתרי בטיל דכתיב אחרי רבים להטות החמירו רבנן הואיל ויש לו מתירין לאחר זמן לא יאכלנו באיסור ע"י ביטול. ט"ז ס"ק א' מרש"י בביצה שם.

כ. שאז לא בטילה מצד דבר שבמנין, כמבואר בסי' פ"ו סעיף ג' וקמ"ל כאן דלא רק חומרא של דבר שבמנין אלא גם מצד דבר שיש לו מתירין. ט"ז ס"ק ב'.

אסורות ל. ואם נתערכה בשאינה מינה מ בטלה בששים נ.

הגה: אם לבנו בה המאכל ס או תיקנו בה הקדירה ע כגון מילאווה בתרנגולת אינה בטלה.

ל. אפי' בספק אם נולדה ביו"ט אסור בדבר זה חמור דבר שיש לו מתירין, שאפי' בספק איסור דרבנן אסור כיון שיש לו מתירין. ט"ז ס"ק ג'. וכך דעת השו"ע ורק בצורך גדול ובמקום הפסד העלה בכף החיים דיש לסמוך על המתירין בספק נולדה ביו"ט. כף החיים אות ג'.

מ. כאן אזלינן בתר שמא ולא בתר טעמא דאם הם שווים בשם אע"ג דלא שווים בטעם הו"ל מין במינו ולא בטיל ואם אינם שווים בשם אפי' ששוים בטעם הו"ל מין בשאינו מינו ובטיל. ש"ך ס"ק ג'.

נ. ואע"ג דלענין בריה וחתוכה הראויה להתכבד אין חילוק בין במינה לשלא במינה, וכמו בס"ק"א סעיף ו' שאני בדבר שיש לו מתירין שאין החשיבות מצד האיסור עצמו אלא מצד שיהיה לו היתר אח"כ, בזה לא רצו חכמים שיתבטל אבל כשנתערב דבר שיש לו מתירין שלא במינו שאין ההיתר נקרא על הדבר האסור אלא ע"ש הדבר שנתערב בו הוי כמי שאין לו מתירין. ש"ך ס"ק ד'.

דבר שיש לו מתירין שנתערב ולא בטיל ומתערובת זו נשפך אחד למקום אחר אם בזה אמרינן כל דפריש מרובא פריש ומותר בזה יש מחלוקת בין הצ"צ לצ"ח ועוד, וכתב הכף החיים דלצורך גדול יש לסמוך על המתירין. כף החיים אות ח'.

ס. כך פסק במר"ן שו"ע או"ח סי' תקי"ג סעיף ג'. ואם מרחו בה חלות ביו"ט א"צ לקחת מהחלה רק כדי נטילה והשאר מותר ביו"ט והכדי נטילה מותר למחר. כף החיים אות י"ג.

ע. ומיקרי מין במינו דכל דבר שצריך זה לזה כמו מים ומלח בעיסה הו"ל מין במינו. ט"ז ס"ק ו' מתוס', ואפי' לטעמא לחוד בלי לשם מראה ג"כ לא בטיל. ש"ך ס"ק ה'-ו'. וכל שבא לתקן בין לחזותא בין לטעמא הוי מין במינו ולא בטיל. וכ"כ בביאור הגר"א אות ו'. כף החיים אות י"א.